

SCHOLA CANTORUM

KAROLUS MAGNUS

NIEUWSBRIEF No. 5

24 april 2024

1. Wij zoeken zangers!

Onze komende optredens

2. ZIN in Vught: zondagmorgen 26 mei
3. Vluchtelingenvespers in Nijmegen: zondag 23 juni
4. Vooruitblik op het komend najaar

Terugblik

5. Première Vluchtelingenvespers in Groesbeek
6. Herdenking bombardement Nijmegen 1944
7. Optreden bij de ruïne van Sint Walrick in Overasselt

En verder

8. Aanbod boeken en CD's
9. Contact met de Schola

Secretariaat: Hindestraat 11 • 6531 KG • Nijmegen
Tel. 024 - 3540264 • email hhfennema@hotmail.com
Website www.karolus-magnus.nl

1. Wij zoeken zangers!

Door het vertrek van enkele ervaren zangers beschikt de Schola momenteel nog over elf zangers. Nu kun je met een elftal ver komen en zelfs kampioen worden, maar elf zangers is voor grotere (kerk)ruimten aan de lage kant. Bovendien is niet elke zanger altijd beschikbaar.

We hebben ons intern beraden op onze toekomst. Onze optimale sterkte ligt op veertien zangers. Iets meer mag ook. Wij zoeken op de korte termijn tenminste vier nieuwe zangers: mannen die met een goede zangstem de Schola komen versterken. Bent u al wat ouder: geen probleem. Bent u nog geen zestig: dan bent u extra welkom. Wij bieden aspirant-zangers een grondige training aan, die door onze dirigent Stan Hollaardt wordt verzorgd. Wij repeteren elke dinsdagavond van 20 tot 22 uur in de sacristie van de Nijmeegse Groenestraatkerk. Van 19 tot 20 uur is er een voorrepetitie met speciale aandacht voor stemvorming en zuiver zingen. Het gregoriaans is een eenstemmige zang, en dat stelt extra hoge eisen aan het juiste intoneren.

Veel tijd hebben we het afgelopen jaar besteed aan de vernieuwing van ons uitvaartprogramma. Dat omvat niet alleen de klassieke requiemmis, maar ook andere gregoriaanse gezangen die passend zijn bij een uitvaart. Per jaar zingt de Schola in zo'n 10 tot 15 uitvaarten, niet alleen in en om Nijmegen, maar ook verder van huis, met name in Brabant. We houden bij de keuze van onze gezangen zoveel mogelijk rekening met speciale wensen, niet alleen van de nabestaanden maar ook van de overledene zelf.

Dat onze Schola vorig jaar is erkend als hoeder van immaterieel erfgoed, schept verplichtingen. In de brochure ***Gregoriaanse zang, stilte en beroering*** worden de activiteiten van de Schola, haar inspanningen om het erfgoed door te geven aan volgende generaties, alsmede onze sterke en zwakke punten uitvoerig beschreven. Voor belangstellenden is deze brochure nog steeds verkrijgbaar bij onze secretaris Edo Fennema (hhjennema@hotmail.com).

Onze zesde Nieuwsbrief verschijnt medio augustus.

2. ZIN in Vught: zondagmorgen 26 mei

In november jongstleden is de Schola benaderd door Kloosterhotel ZIN in Vught, een spiritueel centrum uit de nalatenschap van de Fraters van Tilburg. Dat contact heeft geresulteerd in een optreden op zondag 26 mei, samen met klassiek pianist Sebastiaan Oosthout en saxofonist Frank Nielander. Het is een programma van meer dan twee uur met als thema 'Barmhartigheid'. Meer over het programma leest u op de volgende pagina's.

U kunt reserveren via onderstaande link:

<https://kloosterhotelzin.nl/agenda/gregoriaans-concert-kloostertuin/>

zin

KOM EN GENIET VAN EEN UNIEKE OCHTENDERVARING

Ontdek de magie van gregoriaanse muziek in Vught

Op zondag 26 mei 2024, vanaf 10 uur, presenteert ZIN in Vught met trots het allereerste kloostertuinconcert, een meeslepend optreden van "Schola Cantorum Karolus Magnus" uit Nijmegen. Onder de bezielende leiding van dirigent Stan Hollaardt, zal het koor een prachtig gregoriaans concert ten gehore brengen, waarin het thema barmhartigheid centraal staat.

Dompel jezelf onder in de tijdloze klanken van gregoriaanse liederen, inclusief de ontroerende vertolking van het bekende "in paradisium". Het koor wordt verrijkt met de toevoeging van saxofonist Frank Nielander, die samen met het koor bekende gregoriaanse stukken zal vertolken.

Na de pauze zal pianist Sebastiaan Oosthout een deel van zijn meest recente theaterprogramma en album "un pellegrino in cerca" ten gehore brengen, waarin het thema barmhartigheid opnieuw centraal staat in het levensverhaal van componist Frans Liszt.

Dit bijzondere kloostertuinconcert wordt aangeboden aan de Beweging van Barmhartigheid, ter gelegenheid van hun 25-jarig jubileum. De Fraters van Tilburg, nauw betrokken bij de organisatie, spelen een onmisbare rol in het bevorderen van barmhartigheid en mededogen in onze samenleving.

Reserveer nu

Openluchtconcert in kloostertuin

“Schola Cantorum Karolus Magnus” uit Nijmegen zal een gregoriaans koorconcert ten gehore brengen. Aangevuld met saxofonist Frank Nielander én pianist Sebastiaan Oosthout.

De voortuin van ZIN zal op 26 mei worden omgetoverd tot een openluchtconcertzaal. Onder leiding van dirigent Stan Hollaardt wordt gewerkt aan een muzikaal programma, waarin barmhartigheid het centrale thema is. Dit komt tot uiting in de diverse liederen die het koor zal zingen. Vervolgens komt ook saxofonist Frank Nielander het koor muzikaal ondersteunen.

Na de pauze zal pianist Sebastiaan Oosthout een gedeelte van zijn meest recente album en theaterprogramma “un pellegrino in Cerca” vertolken, gebaseerd op de werken van Frans Liszt, waarin ook barmhartigheid als boodschap doorklinkt.

Graag nodigen we je van harte uit dit unieke concert bij te wonen. Na afloop van het concert (12.30 uur) is er een uitgebreid lunchbuffet, door de koks van ZIN samengesteld.

Programma

- 10.00 – 10.45 Schola Cantorum Karolus Magnus
- 10.45 – 11.15 Schola Cantorum Karolus Magnus en Frank Nielander (gezamenlijk zang en saxofoon spelen o.a. het repertoire van het album “Officium” van Jan Garbarek)
- 11.15 -11.30 Pauze
- 11.30 – 12.15 Sebas Oosthout speelt Liszt
- 12.15– 12.30 Grande Finale met alle aanwezigen
- 12:30 Lunch

Voor wie?

Liefhebbers van Gregoriaans koorzang en klassieke muziek zijn harte uitgenodigd, alsmede de vele leden en sympathisanten, die de Beweging van Barmhartigheid een warm hart toedragen.

3. Vluchtelingenvespers in Nijmegen: zondag 23 juni

Na het succesvolle debuut in Groesbeek (zie 5), vindt er op zondag 23 juni om 16:00 uur een tweede, wederom bijzondere uitvoering plaats van de 'Vespers van de vluchteling' door Karolus Magnus, ditmaal met medewerking van vluchtelingen.

Na afloop van dit optreden is er gelegenheid tot napraten.

Bent u benieuwd naar wat dit optreden te bieden heeft? Beluister en bekijk dan de compilatievideo via onderstaande link:

<https://www.karolus-magnus.nl/wp-content/themes/virtue-child/assets/vespers-van-een-vluchteling.mp4>

Locatie: Petrus Canisiuskerk (Molenstraatkerk), Molenstraat 37, 6511 HA Nijmegen.

Parkeren kan in de nabijgelegen Keizer Karelgarage.

De toegang is vrij.

4. Vooruitblik op het komend najaar

De Schola treedt op bij de volgende gelegenheden:

Zondag 15 september: Gebroeders van Limburg, Stevenskerk, Nijmegen

Vrijdag 20 september: viering van de tachtigste verjaardag van de bevrijding van Nijmegen

Zaterdag 2 november: viering van Allerzielen

Zondag 1 december: viering van de Eerste Zondag van de Advent in de kerk van de H. Antonius Abt te Wychen

Zondag 16 december: Advents-Kerstconcert

Nadere bijzonderheden over deze optredens van de Schola vindt u in onze volgende Nieuwsbrief die medio augustus verschijnt.

Raadpleeg ook onze website www.karolus-magnus.nl voor de precieze tijden en plaatsen van onze optredens.

5. Première Vluchtelingenvespers in Groesbeek

Op 21 januari 2024 vond de eerste uitvoering van de Vluchtelingenvespers plaats in de prachtige Hervormde kerk in Groesbeek. Ons Vluchtelingenproject belichaamt het streven van de Schola om, conform onze doelstelling, het gregoriaans waar mogelijk te actualiseren. Het project heet volledig ‘Vespers van de Vluchteling’. Dat duidt erop dat gekozen is voor de vorm van een getijdenvesper, dus met een aanvangsritus, een hymne, en drie psalmen met bijbehorende lezingen.

Het project draagt als ondertitel ‘een zwanenzang?’ Dat is cryptisch en tegelijk veelzeggend: gaat het – letterlijk - om de ondergang van de vluchteling, of gloort er hoop aan de horizon? Een bijzondere middeleeuwse hymne *Clangam filii* brengt de klacht tot leven van een gevleugelde zwaan die de grote wateren overstak. Deze werd gezongen door onze solisten Arno Theune en Marcel de Ridder.

Ook de psalmen en antifonen ademen de geest van de huidige tijd: het in ballingschap vertoeven van het joodse volk aan de oevers van de rivieren van Babylon. En eerder nog: de uittocht van het joodse volk uit Egypte, op zoek naar het beloofde land.

De lezingen vervullen hun eigen rol in dit project. Een eerste lezing uit het boek Genesis 7, 1-17 (het verhaal van de zondvloed), en een tweede lezing uit het boek ‘Dit zijn de namen’ van Tommy Wieringa waarin de onmenselijke omstandigheden worden beschreven waaronder vluchtelingen soms verkeren.

In het *Salve Regina* wordt Maria aangeroepen: ‘Tot u roepen wij, ballingen, kinderen van Eva’.

Met zo’n 130 aanwezigen en vele positieve reacties mogen we deze première een succes noemen. Het Vluchtelingenproject is een groeimodel. We blijven er aan werken, en leggen contacten met de wereld van vluchtelingen en asielzoekers. Zie ook onder 3.

6. Herdenking bombardement Nijmegen 1944

Op 22 februari 2024 was het tachtig jaar geleden dat het bombardement van Nijmegen plaatsvond. Bij de herdenking hiervan was de Schola op tweeërlei wijze betrokken.

In de avond van woensdag 21 februari nam de schola deel aan een korenpresentatie in de Nijmeegse binnenstad, op speciaal hiertoe gemarkeerde plaatsen. De Schola stond op de hoek van de Broerstraat en de Burchtstraat en zong in de stromende regen enkele passende gezangen zoals ‘Improperium’ en ‘Vox in Rama’.

Op maandag 26 februari, vanaf 13:15 uur, zong de Schola bij een herinneringsplechtigheid, op de begraafplaats aan de Graafseweg. Hier werden op zaterdag 26 februari 1944 vijfhonderd slachtoffers van het bombardement begraven. Er was toen een immense erehaag langs het gehele traject vanaf De Vereeniging naar de begraafplaats. Wij zongen op de begraafplaats enkele gezangen uit de liturgie voor de overledenen, ook ditmaal in de stromende regen.

7. Optreden bij de ruïne van Sint Walrick

Op zaterdag 30 maart, Paaszaterdag ofwel Stille Zaterdag, zong de Schola, gekleed als Benedictijner monniken, oude Gregoriaanse gezangen bij de koortsboom en de Sint Walrickkapel te Overasselt.

Sedert 2008 treedt de Schola hier op in de Paastijd. Een vaste traditie, even onderbroken door de coronapandemie in 2020 en 2021. Maar nu weer volop levend. Maar liefst 250 mensen woonden het optreden bij. Na afloop bood de Schola aan elke toehoorder een kopje koffie aan in het nabijgelegen Restaurant Sint Walrick.

Die koffie hoort er natuurlijk bij. Helaas is onze financiële positie niet zo rooskleurig meer. Vanaf volgend jaar gaat u zelf uw koffie betalen! De toegang tot het optreden bij de ruïne blijft gratis.

8. Aanbod boeken en CD's

Ook na het lustrumjaar 2023 houdt de Schola de prijzen van haar boeken en CD's zo laag mogelijk. Hieronder staat het overzicht van ons aanbod en de prijzen zoals die gelden per 1 januari 2024. Op <https://www.karolus-magnus.nl/bestelling-cd-of-boek/> kunt u uw keuze kenbaar maken.

Boeken

Hoogtepunten uit de gregoriaanse traditie, een liturgisch en historisch perspectief. Auteur: Augustinus Hollaardt O.P.

Tweede druk (2018): € 15,--

Derde druk (2023): € 28,50

Lebuinus herontdekt. Een bezongen heilige. Auteurs: Stan Hollaardt en Gerard Pieters. € 5,--

De restauratie van het gregoriaans, een gebed zonder end. Auteur: Jacques Janssen. € 54,50

Losse CD's

900 jaar Norbertijnen, eeuwfeest in coronatijd. € 5,--

Metten van Sint Lebuinus. € 5,--

The Martyred Virgins. € 8,--

Imago Christi (dubbel-CD). € 4,--

La Divina Commedia Gregoriana (dubbel-CD). € 16,--

Media Vita. € 5,--

O Virgo Mater. € 5,--

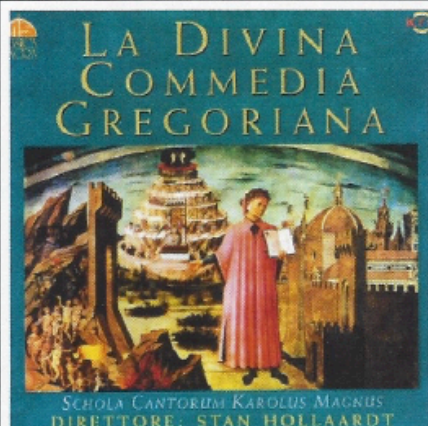
Alle prijzen zijn exclusief verzendkosten. De Schola berekent geen BTW.

Meer informatie over de inhoud van onze boeken en CD's vindt u op de volgende twee pagina's.

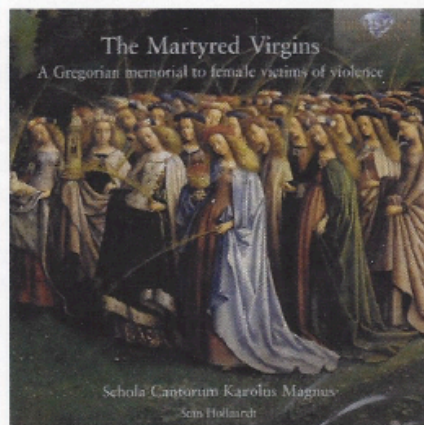
'O Virgo Mater'

Deze cd bevat bekende en minder bekende gregoriaanse gezangen van de Mariafeesten: o.a. Ave Maria, Salve Regina, Regina caeli, Magnificat, Alma Redemptoris Mater, Ave maris stella, Stirps Jesse, Salve sancta Parens, Laetabundus en O Virgo Mater. Daarnaast worden verschillende gezangen voorafgegaan of gevolgd door een orgel improvisatie van de Nijmeegse organist Berry van Berkum. Prijs € 8,-

'La Divina Commedia Gregoriana'

Deze dubbel-cd bevat in een doorlopend verhaal de wereldberoemde Goddelijke Komedie van Dante. Gregoriaanse gezangen noemt Dante voortdurend, en zeker zo interessant zijn de liederen waarnaar hij tussen de regels door verwijst. Met de Nederlandse vertaling in het booklet bij de hand volgt U de Italiaanse voorlezer. Onder de 40 gezangen: Pater noster, Gloria, Agnus Dei, Asperges me, Alleluia, Libera me, In paradisum, Dies irae, Te lucis ante terminum en de hymne van Dante gecomponeerd door Stan Hollaardt. Prijs van deze dubbel-cd € 16,- Ook is een booklet in het Engels, Frans en Italiaans beschikbaar.

'The martyred virgins'

Een heel bijzonder project ligt ten grondslag aan deze cd. Met als uitgangspunt de maagd-martelaressen uit de eerste christentijd wordt de lijn van geweld tegen vrouwen en de aantasting van de integriteit van de mens in zijn algemeenheid doorgetrokken naar de moderne tijd. Daarom zijn de teksten die gesproken en gezongen worden van alle tijd: over Amon en Tamar uit het Oude Testament, de heilige Agnes, Keetje Tippel, The men who killed me (over Ruandese vrouwen die slachtoffer werden van seksueel geweld), The Magdalen (over internaten waarin meisjes na de bevalling hun kind moesten afstaan), de heilige teksten van Naeeda Aurangzeb.

Gezangen: Judica me Deus, Improperium, Vox in Rama, Christus factus est, Ave verum corpus, Magnificat e.v.a.

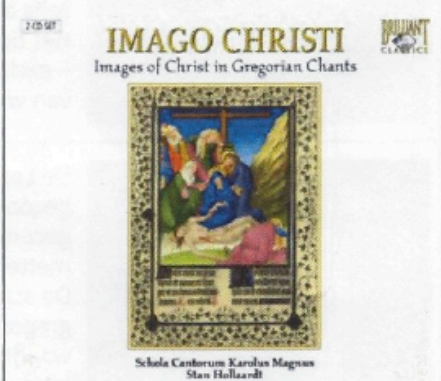
Deze cd is een gezongen monument waarin het geweld tegen alle vrouwen, over de gehele wereld, herdacht wordt. Zo wordt het oude Gregoriaans in een moderne context geplaatst.

Uitgebreid booklet met de teksten in het Latijn, Nederlands en Engels. Prijs € 8,- (waarvan een deel geschonken wordt aan een 'blijf-van-mijn-lijf-huis' in Ethiopië).

'Media vita'

Midden in het leven zijn wij door de dood omgeven; een cd met heel veel gregoriaanse requiem- of uitvaartgezangen. Het betreft gezangen uit de Mis en uit de getijden voor overledenen. Uiteraard treft U het In paradisum aan. Daarnaast o.a. Requiem aeternam, Kyrie eleison, Lux aeterna en het originele Dies irae. Het bijbehorende boekje bevat alle teksten in het Nederlands en het Latijn, en ook in het Engels. Prijs € 5,-

'Imago Christi'

Opnieuw een dubbel-cd. Deze keer over de figuur van Christus. Vanuit welk perspectief bekeken de apostelen hem en de Kerkvaders? Welke aspecten vonden de middeleeuwen interessant aan Christus? Welk aspect van Christus werd in de 20e eeuw vooral belicht? Totaal 26 gezangen, waaronder Kyrie eleison, Gloria, Veni Redemptor gentium, Te Deum, Vexilla regis, Jesu dulcis memoria, Magnificat en Dignus est Agnus.

Prijs van deze dubbel-cd € 4,- In het booklet zijn alle teksten in het Latijn, Nederlands en Engels weergegeven.

**Boek Augustinus Hollaardt:
Hoogtepunten uit de Gregoriaanse traditie**

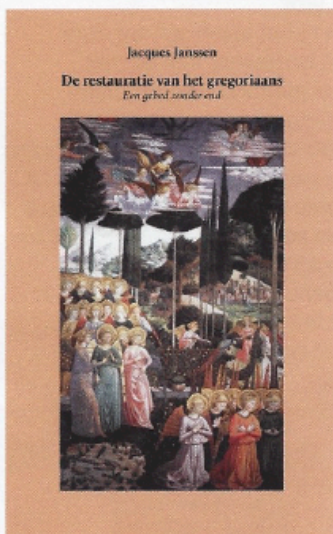
Samen met zijn broer, de dominicaan Augustinus Hollaardt, zorgde Stan Hollaardt voor de uitgave van dit rijk, gregoriaans boek. Het herbergt achtergronden van deze zang en laat gezangen horen via gratis te downloaden mp-3'tjes.

Een greep uit de inhoud: Oud-Romeinse liturgie, het Gregoriaans ten tijde van Karel de Grote, de Getijden van de dag, de grote Maria-antifonen, de gezangen van de Mis, de Advent, Kerstmis, Veertigdagentijd, oorsprong van het Allerheiligenfeest.

Live ingezongen door de schola 50 gezangen o.a. Ad te levavi (met trope), Agnus Dei IV, Alma Redemptoris mater, Attende Domine, Credo I, Dominus dixit (Kerstmis), Gloria IV, Gaudeamus, Kyrie IV, Kyrie I (met trope), Regina caeli, Rorate caeli, Salve Regina, Sanctus IV, Stabat Mater, Te Deum laudamus, Veni Sancte Spiritus (Pinksteren), Victimae paschali laudes (Pasen).

Tweede druk : € 15,00

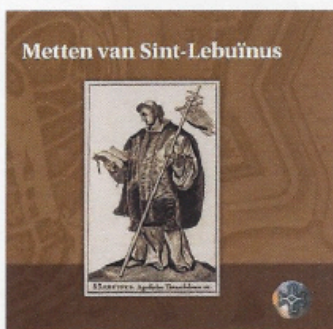
Derde druk: € 28,50

Boek Jacques Janssen:

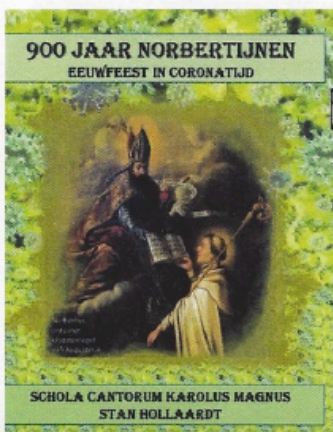
De restauratie van het gregoriaans, een gebed zonder end is de titel van een boek dat van de hand is van prof. dr. Jacques Janssen, cantor en mede-oprichter van de schola. Jacques Janssen overleed in 2018 plotseling. Dit boek is de postume uitgave van een door Stan Hollaardt vervolledigd manuscript dat in de nalatenschap van Jacques Janssen werd aangetroffen. Het bijna 500 pagina's tellende boek vertelt de volledige geschiedenis van het gregoriaans: vanaf de joodse wortels tot de modernste toepassing ervan in de huidige tijd. Er worden tal van verbanden gelegd met uiteenlopende takken van de wetenschap: kerkgeschiedenis, liturgie, filosofie, theologie, klassieke talen en Hebreeuws, geschiedenis, psychologie, kunstgeschiedenis, literatuur en muziek. Dat de voortgang van het betoog wordt gekoppeld aan persoonlijke ervaringen van de auteur maakt dit boek tot een volstrekt uniek document. In de marge van de hoofdtekst staan bijna 40 vaak verrassende uitstapjes naar deelonderwerpen. Janssen ontpopt zich daarbij soms zelfs als een heuse detective.

Het boek is begin 2022 verschenen. Het boek telt meer dan 300 illustraties. Het kost – exclusief verzendkosten – € 54,50 en is ook via het contactformulier op de website van www.karolus-magnus.nl te bestellen.

De **Lebuïnusmetten** zijn in de 12e eeuw speciaal voor de feestdag van deze heilige gecomponeerd. De meeste gregoriaanse gezangen zijn in de Middeleeuwen gecomponeerd door muzikale monniken van wie we de naam niet weten. Deze metten zijn terug te vinden in het Antiphonale van Utrecht, manuscript NL Uu-406. De schola Karolus Magnus o.l.v. Stan Hollaardt brengt die oude, bijna verdwenen, gregoriaanse gezangen opnieuw tot leven. De cd gaat vergezeld van een boeklet waarin de teksten met vertaling zijn opgenomen. Ook wordt een toelichting op de inhoud gegeven.

Prijs € 5,-

cd '900 Jaar norbertijnen, eeuwfeest in coronatijd:

Onder de titel 900 Jaar norbertijnen, eeuwfeest in coronatijd heeft de schola op 17 oktober 2021 een live concert gegeven in de kloosterkerk van de abdij van de norbertijnen in Berne-Heeswijk. Niets anders dan een toevallige samenloop van omstandigheden heeft ertoe geleid dat gezangen rond de viering van het jubileum van het 900-jarig bestaan van de orde van de norbertijnen en gezangen ten tijde van een pandemie zijn vastgelegd op deze cd. Midden in de voorbereiding van een vreugdevol herdenkingsconcert werden we geconfronteerd met directe en indirecte gevolgen van een wereldwijde epidemie. De schola heeft het tot een van haar taken gerekend enige verlichting te brengen in de geestelijke nood die dientengevolge was ontstaan. Op basis van het door het Vaticaan uitgegeven liturgisch misformulier dat aangewend kan worden ten tijde van algehele besmetting hebben koor en dirigent zich erop toegelegd deze mis van passende gregoriaanse gezangen te voorzien. Prijs € 5,-

9. Contact met de Schola

De Schola onderhoudt de contacten met haar relaties door vier tot zes keer per jaar een **Nieuwsbrief** uit te brengen. Hiermee informeren we u over onze activiteiten. De nadruk ligt daarbij op de nabije toekomst. Wat, wanneer en waar gaan we zingen? Ook blikken we kort terug op de activiteiten die achter ons liggen.

De schola beheert en onderhoudt hiertoe een bestand van **persoonsgegevens**, in overeenstemming met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van 25 mei 2018. Meer over de wijze waarop de Schola met persoonsgegevens omgaat vindt u op onze website www.karolus-magnus.nl.

Als relatie bent u voor ons belangrijk, zo niet onmisbaar om onze doelstelling te bereiken: het behoud en de verdere verspreiding van het cultureel erfgoed, onze gregoriaanse zang. U werkt aan die doelstelling mee door ons te **ondersteunen** als donateur, door onze optredens te bezoeken, door onze boeken en cd's te kopen (dat kan heel eenvoudig via onze website), of door op enigerlei wijze met ons samen te werken. Daarom sturen wij u onze Nieuwsbrief. Mocht u deze niet langer willen ontvangen, dan volstaat een e-mail met de woorden 'stop Nieuwsbrief' aan het e-mail-adres van onze secretaris Edo Fennema: hhjfennema@hotmail.com.

Automatische incasso van donaties is helaas niet langer mogelijk. Voor u en ons is het 't gemakkelijkst als u bij uw bank een **periodieke overboeking** regelt. U maakt daarmee een bedrag aan ons over, zo veel en zo vaak als u zelf wilt, en kunt die betaling op elk door u gewenst moment weer stopzetten. Met uw donatie helpt u het gregoriaans in stand en in leven te houden en door te geven aan volgende generaties. De Schola hoopt in het nieuwe jaar de status van culturele ANBI (algemeen nut beogende instelling) te verwerven.

Het bankrekeningnummer van de Schola (IBAN) is NL90 TRIO 0320 4159 96, ten name van Schola Cantorum Karolus Magnus.

André Weel,
penningmeester

Secretariaat: Hindestraat 11 • 6531 KG • Nijmegen
Tel. 024 - 3540264 • email hhjfennema@hotmail.com
Website www.karolus-magnus.nl